

EVALUAREA ȚĂRILOR MEMBRE UE, PE BAZA INDICATORILOR BUNEI GUVERNANȚE DIN PERSPECTIVA SECURITĂȚII NAȚIONALE

Bucura-Oprescu, Simona¹
Ștefan, Teodoru²

Abstract: Scopul prezentei cercetări științifice este de a realiza o analiză asupra țărilor membre UE, pe baza unor indicatori ai bunei guvernante din perspectiva securității naționale, indicatori pe care îi propunem ca parte a unui nou model. Metodologia cercetării științifice pe care se fundamentează studiul nostru constă în: statistici descriptive ale indicatorilor propuși spre analiză, realizarea de teste statistice și inferențe, cum ar fi: evidențierea corelațiilor între indicatorii de evaluare ai bunei guvernante și PIB/locuitor. Culegerea și centralizarea datelor au fost realizate în softul informatic SPSS Statistics 23. Principalele rezultate ale cercetării constau în realizarea unui instrument științific pe baza căruia se poate realiza evaluarea bunei guvernante din perspectiva securității naționale. Un alt rezultat important al cercetării este acela că, pe baza analizei, pot fi identificate direcțiile strategice în care țările ar trebui să intervină pentru o bună guvernanta din perspectiva securității naționale.

Keywords: buna guvernanta, buna guvernare, securitate națională, indicatori ai bunei guvernante, analiză la nivelul țărilor membre UE

Jel Classification: H11, E61

1. Introducere, configurare epistemologică și dimensiuni ale bunei guvernante din perspectiva securității naționale

Ca orice expresie modernă, buna guvernare se apreciază că își are descendența în apariția crizelor, mai exact, în crizele de ordine. A apărut ca o reacție la toate crizele societale, atotcuprinzătoare, dar nedefinite: crize de legitimitate, crize politice, crize ale eficienței activităților umane. Acest lucru poate fi lesne observat în cadrul rubricii bunei guvernări a instituțiilor financiare internaționale, în special a Băncii Mondiale, în cadrul căroră se prevede modul de soluționare a crizelor respective și prevenirea recurenței acestora (Koivisto, 2014, pp. 587-611). Pe ordinea de zi a agendei publice, conceptul bunei guvernări s-a dezvoltat constant și a înglobat noi sisteme societale, sub același limbaj aparent, al bunei guvernări. Popularitatea în creștere a conceptului bunei guvernări, de la începutul anilor '90 a dinamizat discuțiile, la nivel european și global, precum și, prin urmare, activitatea științifică. Conceptul bunei guvernări a fost folosit ca un panaceu pentru diferite tipuri de probleme în exercitarea puterii sociale, cum ar fi: luarea deciziilor în plan politic, managementul financiar, managementul instituțional, administrarea cheltuielilor publice, dreptul administrativ, cooperarea politică, etica profesională etc., toate acestea utilizând limbajul din vocabularul bune guvernări, pot fi interpretate ca probleme de bună guvernare sau de bună administrare.

Confuzia conceptuală poate fi sporită și datorită altor expresii care au delimitat diferite arii, cum ar fi: buna guvernanta, guvernarea democratică, guvernarea multi-nivel, noua guvernanta, buna administrare, conducerea eficientă, justiția administrativă, guvernarea globală, dreptul administrativ global, noul management public și altele asemănătoare. Rădăcinile teoretice, istorice și contextuale diferite ale tuturor acestor expresii, pot fi aduse la același numitor comun și anume: toate acestea pot fi argumente pentru a se referi la justetea puterii executive sau la o combinație a puterilor executive, politică și legislativă. Koivisto (2014, pp. 587 - 611) demonstrează că limbajul bunei guvernări este atât de vast și incluziv, încât justifică raționalități multiple ale societății, apreciind ca fiind mai bună abordarea împărțirii lui în subdiscursuri separate, a diferitelor regimuri de raționalitate și anume:

¹ Doctorand, Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”, e-mail: simonabucuraoprescu@yahoo.com

² Profesor universitar doctor, Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”

promovarea dezvoltării economico – sociale, a eticii și responsabilității sociale, a justiției și, nu în ultimul rând, a eficacității economice în contextele instituționale ale organizațiilor internaționale, respectiv, Uniunea Europeană, Consiliul Europei, aceste două instituții formând principalele contexte ale analizei.

Originile bunei guvernări moderne se află în programele de ajustare structurală și de sprijin pentru dezvoltare, de la sfârșitul anilor 1980. Crizele fiind atât de complexe, s-a constatat că ajutorul acordat nu și-a atins obiectivele, printre cele mai importante cauze numărându-se corupția, mita și slaba eficiență a instituțiilor abilitate. Astfel că, pentru prima dată, Banca Mondială a numit crizele din Africa Subsahariană, drept crize de guvernare (World Bank, 1989), venind în contrapondere cu o serie de dezbateri asupra guvernării, explicând termenul de guvernare ca fiind: „modul în care se exercită puterea în gestionarea resurselor economice și sociale pentru dezvoltare” (World Bank, 1992), incluzând și o serie de bune practici. Așa cum rezultă din documentele oficiale ale mai multor organizații internaționale, FMI (IMF, 2005), PNUD (United Nations Development Programme, 1997), OCDE (OECD, 2013), inițial buna guvernare s-a axat pe problematica rezolvării problemelor generate de slaba funcționare a mecanismelor economice. Ulterior, conceptul s-a extins și asupra aspectelor de natură politică. Prin urmare, aspectele cheie ale bunei guvernări, pot fi exprimate astfel: o politică previzibilă și transparentă, o guvernare etică și responsabilă social, o societate civilă puternică, implicată în managementul public, existența unui stat de drept, respectarea democrației și a drepturilor omului, o economie de piață funcțională. Toate acestea acționând sub imperiul respectării legilor, sunt caracteristici ale bunei guvernări.

O abordare trans-disciplinară a conceptului și practicilor bunei guvernări poate să asigure o mai bună înțelegere din perspectivă multi – disciplinară. De asemenea, o astfel de abordare poate să asigure o mai bună înțelegere a provocărilor implicate în identificarea soluțiilor bunei guvernări. Astfel, putem dispune de o mai bună analiză și putem aprecia practicile bunei guvernări (Chottray & Stoker, 2009, p. 214). Chottray și Stoker argumentează că abordarea cross disciplinară a bunei guvernări poate fi obținută printr-o abordare investigativă mai degrabă decât prin întocmirea unei liste de principii normative pe baza cărei sistemul este verificat. Este adevărat că abordarea normativă a conceptului poate să ofere un punct de plecare în înțelegerea fenomenului investigat, dar pentru o înțelegere în profunzime este necesar să se dezvolte o abordare fundamentată atât pe cercetări empirice cât și pe teorii normative pentru a se putea reuși înțelegerea în profunzime a subtilităților provocărilor bunei guvernări, ceea ce nu necesită doar mai multă transparență sau mai multă responsabilitate ci aplicarea, la un nivel superior a principiilor normative, cu grijă și în echilibru cu cele rezultate din cercetările empirice, care particularizează și oferă o perspectivă asupra adaptabilității la specificul local.

Este deja demonstrat faptul că între corupție și venitul național pe cap de locuitor este o relație inversă, practic, în cu cât țările au un venit mai mare pe cap de locuitor, cu atât corupția este mai scăzută. Astfel, rezultatele unui studiu Transparency International group evidențiază o regresie linară între cele două variabile, țările cu o bună guvernare, din acest punct de vedere sunt deci țările bogate. Un studiu interesant vine să completeze aceste rezultate, demonstrând faptul că progresul producției tehnologiei poate genera un mai bun control al corupției generând premisele unei bune guvernări (Osborn, 2006, pp. 289 - 302).

Legătura dintre funcționarea eficientă a instituțiilor și dezvoltarea economică a țărilor a devenit miezul eforturilor bunei guvernări. Concentrarea pe transparență și responsabilitate, consolidarea capacității organizatorice a mandatelor pot conduce la rezultate mai bune ale guvernării. Aceste valențe pot constitui premise eficiente ale bunei guvernări, în special, dacă se combină cu monitorizarea periodică a performanțelor și diseminarea rezultatelor, astfel încât cetățenii și factorii de decizie politică să poată lua decizii în cunoștință de cauză, cu privire la funcționarea acestor sisteme (Trapnell, 2011, pp. 317 - 348).

De-a lungul timpului, Banca Mondială și-a intensificat preocupările asupra guvernantei ca un factor cheie care reflectă variațiile în dezvoltarea eficientă. Ca atare, conceptul asupra bunei guvernante a suportat modificări și actualizări, adaptate noului context.

Astfel, în Raportul Băncii Mondiale privind guvernanta și dezvoltarea, din 1997, guvernanta era definită ca fiind modul în care puterea este exercitată în managementul resurselor economice și sociale ale unei țări, pentru dezvoltare (Banca Mondială, 1997).

Ulterior, în 2007, în Strategia Băncii Mondiale privind guvernarea și anticorupția, definiția guvernării a fost extinsă astfel: modul în care oficialii și instituțiile publice dobândesc și exercită autoritatea de a modela politica publică și de a furniza bunuri și servicii publice (Banca Mondială, 2007).

World Bank Institute, prin autorii indicatorilor bunei guvernării (World Bank Institute's Worldwide Governance Indicators), oferă o abordare mai cuprinzătoare. Astfel, guvernarea constă în tradițiile și instituțiile prin care se exercită autoritatea într-o țară. Aceasta include procesul prin care guvernele sunt selectate, monitorizate și înlocuite; capacitatea guvernului de a formula și implementa politici solide și respectul cetățenilor și al statului pentru instituțiile care guvernează interacțiunile economice și sociale dintre ele (Kaufman, Kraay and Zoido-Lobaton, 1999).

Deși, pe agenda publică, se acordă o importanță crescută bunei guvernante, precum și luptei împotriva corupției, deși s-au făcut pași în măsurarea guvernării și corupției, totuși, există lacune semnificative în ceea ce privește colectarea sistematică a informațiilor privind politicile și instituțiile prin intermediul cărora se realizează buna guvernanta. Nu există încă date complete și actualizate periodic cu privire la mecanismele instituționale pentru sporirea transparenței și creșterea responsabilității administrațiilor și funcționarilor publici. Ca atare, există o cerere crescândă pentru o gamă mai largă de indicatori, unele țări solicitând chiar legi mai noi sau mai bune în domeniul bunei guvernante (Trapnell, 2011, pp. 317 - 348).

2. Metodologia cercetării științifice. Măsurarea bunei guvernante din perspectiva securității naționale: indicatori

Fiind un concept amplu, cu diverse filozofii și ipoteze, întemeiate pe intersecția dintre managementul economic și politic, nici o sursă de date nu se poate pretinde că oferă o singură modalitate de măsurare a guvernantei. Ca atare, s-au dezvoltat mai multe tipuri diferite de indicatori de măsurare a guvernantei, cei mai cunoscuți fiind cei agregați, cunoscuți și ca indicatori compoziți sau de generație a doua. Indicatorii agregați compilează informații din mai multe surse pentru a construi fie o modalitate de a măsura guvernanta în ansamblu, fie un aspect al guvernării, de exemplu statul de drept, administrația publică eficientă etc. Printre cele mai cunoscute modalități de cuantificare și măsurare a bunei guvernante, se numără metodele de agregare pionierate de Kaufmann și Kraay, care reprezintă o metodă amplă de sintetizare, combinare și organizare a datelor și ca atare permit includerea măsurilor complementare de guvernanta, într-un singur indicator (Kaufmann & Kraay, 2011, p. 220).

Noutatea modelului pe care dorim să îl propunem noi constă în faptul că abordează buna guvernanta din perspectiva securității naționale. Ca atare, am selectat pentru analiză și indicatori care vizează securitatea națională.

Etapele cercetării noastre sunt prezentate în cele ce urmează.

Alegerea temei de cercetare: am dorit să facem un studiu cu privire la nivelul indicatorilor bunei guvernante, din perspectiva securității naționale, în țările Uniunii Europene și să identificăm poziția României în această structură.

Formularea obiectivelor:

- De a măsura nivelul bunei guvernante din perspectiva securității naționale, la nivelul Uniunii Europene.

- De a analiza, pe baza statisticilor descriptive, indicatorii selectați pentru cuantificarea bunei guvernante din perspectiva securității naționale.

Datele au fost colectate din cele mai recente 5 rapoarte ale *World Economic Forum – The Global Competitiveness Reports*, respectiv: 2012 – 2013, 2013 – 2014, 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017, respectându-se normele de eșantionare. **Scorurile au fost colectate pe o scală valorică de la 1 – cel mai slab, la 7 – cel mai bun.**

Centralizarea datelor s-a realizat în softul *informatic SPSS Statistics 23*.

Variabilele cercetării noastre au fost următoarele: **două variabile non – numerice** măsurate pe scala nominală de identificare și anume: o variabilă care a permis identificarea țărilor participante la studiu, respectiv fiecare dintre țările Uniunii Europene și o variabilă care a permis identificarea perioadei de referință. Astfel, datele au fost culese din rapoartele World Economic Forum, The Global Competitiveness Report, din ultimii 5 ani. Cele **9 variabile numerice** măsurate pe scală de interval - raport, pe care le-am selectat pentru a evalua nivelul bunei guvernante din perspectiva securității naționale sunt următoarele: **Încrederea publică în politicieni (Public trust in politicians), Mită și alte plăți ilicite (Irregular payments and bribes), Etică și corupție (Ethics and corruption), Independența justiției (Judicial independence), Favoritism în deciziile oficialilor guvernamentali (Favoritism in decisions of government officials), Transparența elaborării politicilor guvernamentale (Transparency of government policymaking), Eficiența guvernării (Government efficiency), Costurile economice ale terorismului (Business costs of terrorism), Securitatea (Security).**

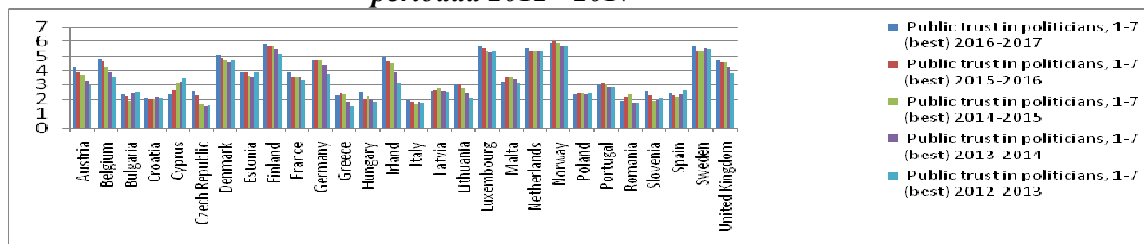
3. Analiza datelor și rezultatele cercetării

Prelucrarea statistică a datelor a condus la următoarele analize și rezultate ale cercetării.

3.1. Indicatorul: Încrederea publică în politicieni (Public trust in politicians) înregistrează scoruri relativ mici, în cele mai multe dintre țările europene. Diferența o fac țările nordice, cum ar fi: Finlanda, Norvegia, Olanda, Suedia, Luxemburg care înregistrează cele mai mari scoruri.

Deși, așa cum putem observa, multe dintre țările europene se confruntă cu probleme în privința încrederii în politicieni, totuși, un aspect pozitiv, evidențiat ca tendință a perioadei supuse analizei noastre, respectiv: 2012 – 2017, este evoluția crescătoare a acestui indicator, ceea ce reflectă faptul că cele mai multe dintre țările europene fac eforturi pentru a îmbunătăți încrederea opiniei publice în politicieni.

Graficul nr. 1 Încrederea publică în politicieni, la nivelul țărilor membre UE, în perioada 2012 - 2017

Sursa: date prelucrate de autori, pe baza ultimelor 5 rapoarte ale World Economic Forum, The Global Competitiveness Report: 2012 – 2013, 2013 – 2014, 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017.

Utilizând softul informatic SPSS, am obținut următoarele statistici descriptive ale indicatorului **Încrederea publică în politicieni**.

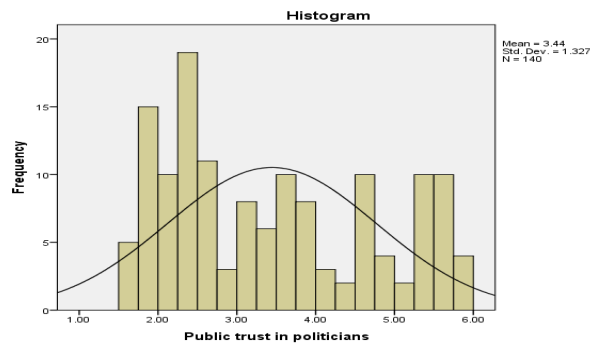
Tabel nr. 1 Statistici descriptive ale indicatorului Încrederea publică în politicieni

Statistics		
Public trust in politicians		
N	Valid	140
	Missing	0
Mean		3.44
Std. Error of Mean		.112
Median		3.18
Mode		1.82 ^a
Std. Deviation		1.32
Variance		1.76
Skewness		.410
Std. Error of Skewness		.205
Kurtosis		-.1193
Std. Error of Kurtosis		.407
Range		4.44
Minimum		1.54
Maximum		5.98
Percentiles	25	2.32
	50	3.18
	75	4.68
		5.00

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Sursa: date prelucrate de autori

Graficul nr. 2 Repezentare grafică tip histogramă a indicatorului *Încrederea publică în politicieni*

Sursa: date prelucrate de autori

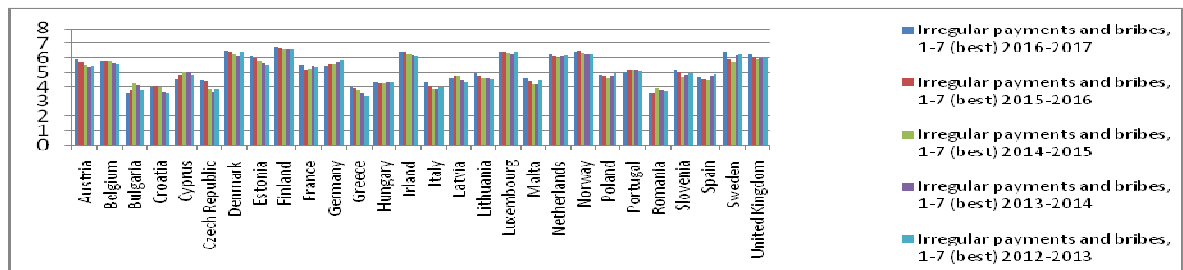
- Așa cum putem observa, indicatorul Skewness care oferă informații despre forma distribuției, respectiv simetrică sau asimetrică, are valoarea 0.41, fiind inclusă în intervalul [-1, +1]. Rezultă deci că distribuția este aproximativ simetrică, iar media este un indicator relevant pe care îl putem folosi.
- Totuși, pe baza histogramei putem observa că cele mai multe scoruri ale indicatorului *Încrederea publică în politicieni* se situează în jurul valorilor mici, între 1.5 și 3, aspect nefavorabil. Mai mult, 50% din întreaga distribuție a valorilor obținute de țările UE, în ceea ce privește indicatorul *Încrederea publică în politicieni*, se situează sub

valoarea de 3.19, din maximumul de 7 posibil, ceea ce denotă o încredere relativ slabă a populației în clasa politică.

- Indicatorul Kurtosis are o valoare <0 ceea ce evidențiază o distribuție platikurtică, deci aplatizată a scorurilor obținute la indicatorul **Încrederea publică în politicieni**.
- **România** înregistrează o medie de 1.98 a **Încrederii în politicieni** din maximumul de 7 puncte posibile, aspect care demonstrează necesitatea intervenției urgente în această direcție.

3.2 Cu privire la indicatorul **Mită și plăți ilicite**, putem observa că țările care stau cel mai bine în acest sens și care au obținut cele mai mari scoruri în privința modului în care știu să gestioneze și să combată aceste practici, sunt: Finlanda, Danemarca, Irlanda, Luxemburg, Olanda, Suedia, țări care sunt printre mai dezvoltate din punct de vedere economic, la nivelul UE, dar și care dispun de sisteme democratice de guvernare, bine puse la punct. La polul opus, cu cele mai mici scoruri obținute la acest indicator, se situează: România, Bulgaria, Grecia, țări în care PIB/locuitor este printre cele mai mici din Uniunea Europeană.

Graficul nr. 3 Mită și plăți ilicite, la nivelul țărilor UE, în perioada 2012 - 2017

Sursa: date prelucrate de autori, pe baza ultimelor 5 rapoarte ale World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report: 2012 – 2013, 2013 – 2014, 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017*.

Statistica descriptivă a indicatorului **Mită și plăți ilicite** evidențiază următoarele aspecte:

Tabel nr. 2 Statistici descriptive ale indicatorului Mită și plăți ilicite

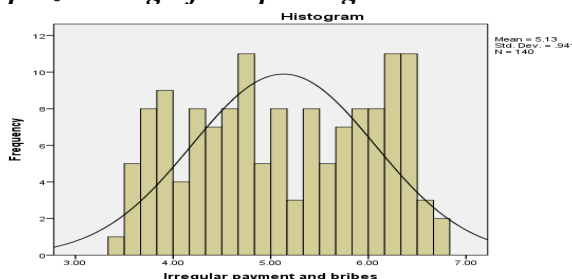
Statistics		
Irregular payment and bribes		
N	Valid	140
	Missi	0
Mean		5.13
Std. Error of Mean		.079
Median		5.10
Mode		4.75 ^a

Std. Deviation		.940
		.75
Variance		.885
Skewness		-.033
Std. Error of Skewness		.205
Kurtosis		1.270
Std. Error of Kurtosis		.407
Range		3.40
Minimum		3.35
Maximum		6.75
Percentiles	25	4.33
	50	5.10
	75	6.02
		00

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Sursa: date prelucrate de autori

Graficul nr. 4 Reprezentare grafică tip histogramă a indicatorului Mită și plăți ilicite

Sursa: date prelucrate de autori

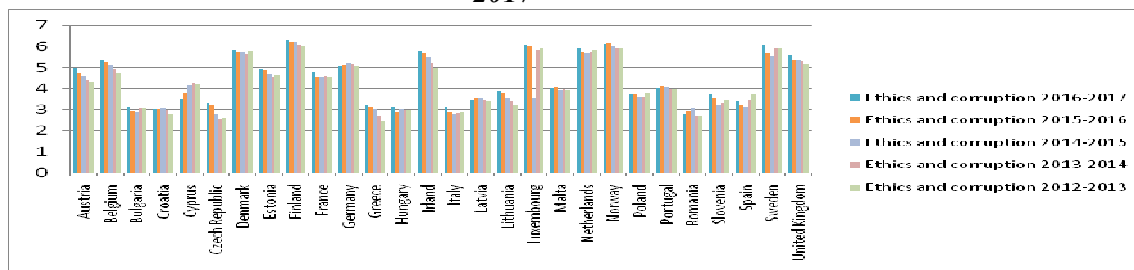
Interpretarea statistică ne permite formularea următoarelor concluzii:

- O distribuție relativ simetrică a coeficientului Skewness ($Sk = -0.03$), $Sk \in [-1, +1]$, de unde rezultă că indicatorul mediei este oportun a fi utilizat pentru analiză. Forma distribuției poate fi ușor observată cu ajutorul histogramei (Graficul nr. 4).
- Media de 5.13, din maximum de 7 puncte posibile, evidențiază un aspect favorabil la nivelul țărilor UE, în sensul că, cele mai multe țări fac eforturi în vederea reducerii flagelului mitei și plăților ilicite (Tabel nr. 2).
- Mai mult, valoarea sub care se plasează 75% dintre valorile distribuției este 6.02, deci o situație echilibrată (Tabel nr. 2).
- Coeficientul de boltire Kurtosis înregistrează o valoare negativă, respectiv -1.27, ceea ce indică o formă aplatizată, platikurtică a distribuției, așa cum se poate vedea pe histogramă (Grafic nr. 4).
- Un alt aspect pozitiv este relativa omogenitate a distribuției, conform coeficientului dispersiei.
- România cu o medie a scorurilor de 3.72 se află foarte aproape de valoarea minimă a acestui indicator, de 3.35, ceea ce înseamnă că trebuie făcute în continuare eforturi mari în vederea combaterii corupției.

3.3 Referitor la indicatorul *Etică și corupție*, măsurat pe o scală valorică de la 1 la 7, unde 7 reprezintă cea mai bună valoare, putem observa următoarele: cele mai mari scoruri, care evidențiază cea mai favorabilă situație sunt înregistrate de: Finlanda, Norvegia, Suedia, Luxemburg. La polul opus se situează, cu cele mai mici scoruri: România, Cehia, Italia, Grecia, Croația, Bulgaria. Un aspect favorabil, care se poate observa la marea majoritate a

țărilor europene vizează tendința de îmbunătățire a acestui indicator, în sensul realizării unor eforturi pentru diminuarea corupției. Ciprul se detașează ca fiind țara în care evoluția indicatorului **Etică și corupție** a fost nefavorabilă, scăzând permanent, pe tot parcursul perioadei supuse analizei. **România** înregistrează cele mai mici valori, la nivelul Uniunii Europene, respectiv: 2.68, 2.70, 3.07, 2.91, 2.76. Se mai observă că progresul înregistrat în perioada 2012 – 2015 s-a atenuat, diminuându-se în perioada următoare (Graficul nr. 5).

Graficul nr. 5 Etică și corupție, la nivelul țărilor membre UE, în perioada 2012 - 2017

Sursa: date prelucrate de autori, pe baza ultimelor 5 rapoarte ale World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report: 2012 – 2013, 2013 – 2014, 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017*.

Analizând distribuția indicatorului **Etică și corupție**, la nivelul tuturor țărilor UE, în perioada la care ne-am raportat, respectiv: 2012 – 2017, au rezultat următoarele statistici descriptive (Tabelul nr. 3):

Tabel nr. 3 Statistici descriptive ale indicatorului Etică și corupție

Statistics		
Ethics and corruption		
N	Valid	140
	Missing	0
Mean		4.28
Std. Error of Mean		.49
Median		4.04
Mode		5.82
Std. Deviation		1.14
Variance		.970
Skewness		1.32
Std. Error of Skewness		.2
Kurtosis		.220
Std. Error of Kurtosis		.205
Range		-
Minimum		1.376
Maximum		.407
Percentiles		3.80
25		2.48
50		6.28
75		3.20
		5.0
		4.04
		5.0
		5.36
		6.00

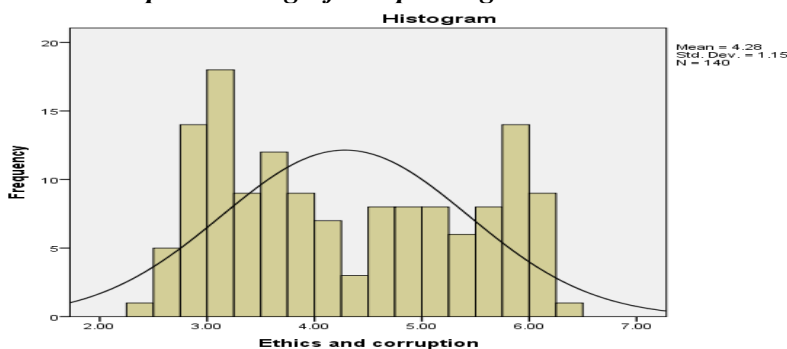
Sursa: date prelucrate de autori

- Media distribuției este: 4.28.
- Valoarea minimă a indicatorului a fost de 2.48, iar valoarea maximă de 6.28.

- Valoarea sub care se plasează 50% dintre valorile distribuției este 4.04.
- Indicatorul de asimetrie Skewness este 0.22, fiind deci cuprins între -1 și +1, de unde rezultă că avem o distribuție aproximativ simetrică și că putem folosi media ca indicator potrivit. Facem precizarea că, dacă distribuția ar fi fost puternic asimetrică, mediana și nu media ar fi fost indicatorul potrivit. În cazul indicatorului **Etică și corupție** deci, putem compara scorurile obținute de țările UE cu media acestora, respectiv 4.28.
- Un alt indicator al formei distribuției este coeficientul de boltire Kurtosis, care, în acest caz, ia valoarea - 1.38. Indicatorul Kurtosis fiind mai mic decât 0 ($K < 0$) evidențiază o formă aplatizată, platikurtică a distribuției, așa cum se poate vedea și în graficul nr. 6.
- Amplitudinea absolută, (Range=3.80) ne arată plaja de variație a valorilor, deci între cea mai mică valoare a indicatorului **Etică și corupție** și cea mai mare valoare înregistrată de acest indicator există o diferență de 3.80.
- Abaterea standard (Std. Deviation), unul dintre cei mai importanți indicatori ai variabilității este în cazul nostru 1.15, evidențind faptul că valorile individuale ale indicatorului Etică și corupție, la nivelul țărilor membre UE, se abat în medie, de la media lor cu 1.15.
- Ca atare, putem aprecia că, România cu o medie a acestui indicator de 2.82, se situează cu mult sub media țărilor UE. Un alt aspect îngrijorător care este evidențiat pe baza rezultatelor statistice este acela că 50% dintre valorile indicatorului **Etică și corupție**, la nivelul întregii distribuții, deci la nivelul întregii Uniuni Europene, se situează sub media de 4.28.

Histograma servește ilustrării concluziilor (Graficul nr.6).

Graficul nr. 6 Reprezentare grafică tip histogramă a indicatorului Etică și corupție

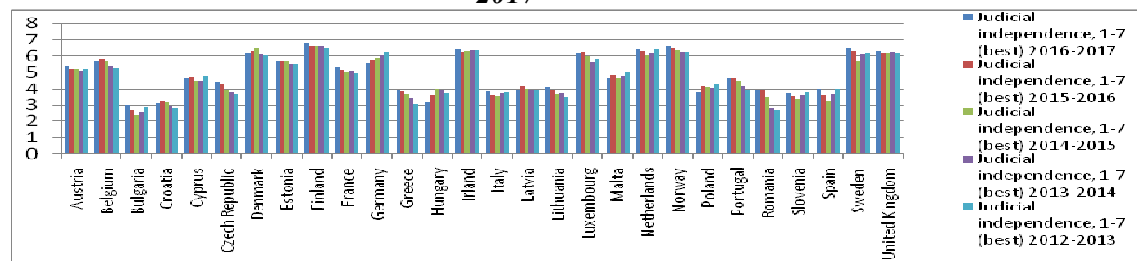
Sursa: date prelucrate de autori

Putem observa forma relativ simetrică și omogenă a distribuției indicatorului **Etică și corupție** la nivelul țărilor UE, în perioada de analiză 2012 – 2017. De asemenea, putem observa că cele mai multe frecvențe tind către valorile 3 și 6. Acest aspect polarizează practic țările în privința indicatorului **Etică și corupție**, evidențind faptul că încă există diferențe suficient de mari, în sensul că sunt țări care depun eforturi pentru a minimiza fenomenul corupției și a adopta comportamente etice, dar sunt și țări care au probleme serioase în acest sens.

3.4. Un alt indicator pe care îl reținem ca parte a analizei noastre și pe care l-am inclus ca parte componentă a modelului pe care îl propunem este **Independența justiției**.

Scorurile obținute de țările membre UE, în perioada supusă analizei noastre, sunt redată în graficul următor (Graficul nr. 7).

Graficul nr. 7 Independența justiției, la nivelul țărilor membre UE, în perioada 2012 - 2017

Sursa: date prelucrate de autori, pe baza ultimelor 5 rapoarte ale World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report: 2012 – 2013, 2013 – 2014, 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017*.

Referitor la indicatorul **Independența justiției**, România deși la nivelul perioadei 2012 – 2013 înregistra printre cele mai mici valori la nivelul țărilor membre UE, se observă o evoluție favorabilă, o tendință de creștere și îmbunătățire, reușind ca, în perioada 2016 – 2017 să depășească țări cum ar fi: Bulgaria, Croația, Ungaria, Slovenia, Polonia.

O privire de ansamblu, la nivelul tuturor țărilor UE evidențiază, de asemenea, supremația țărilor nordice în ceea ce privește **Independența justiției**, țări care sunt și cele mai dezvoltate din punct de vedere economic, respectiv: Finlanda, Norvegia, Olanda, Suedia, Danemarca, Irlanda.

Pentru a putea avansa cu analiza noastră, am calculat statisticile descriptive ale indicatorului Independența justiției (Tabel nr. 4).

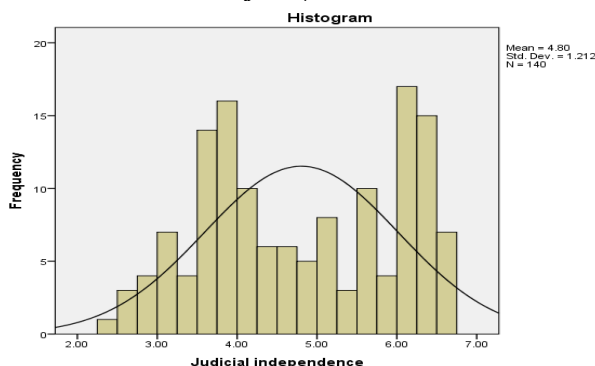
Tabel nr. 4 Statistici descriptive ale indicatorului Independența justiției

Statistics		
Judicial independence		
N	Valid	140
	Missing	0
Mean		4.80
Std. Error of Mean		.36
Median		4.71
Mode		50
Std. Deviation		1.21
Variance		1.46
Skewness		.036
Std. Error of Skewness		.205
Kurtosis		1.346
Std. Error of Kurtosis		.407
Range		4.41
Minimum		2.33
Maximum		6.74
Percentiles	25	3.76
	50	4.71
	75	6.13
		50

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Sursa: date prelucrate de autori

Graficul nr. 8 Reprezentare grafică tip histogramă a indicatorului Independența justiției

Sursa: date prelucrate de autori

Pe baza statisticilor descriptive putem extrage următoarele concluzii:

- Observăm o medie a indicatorului Independența justiției, la nivelul țărilor membre UE, de 4.80. Forma distribuției este aproximativ simetrică, întrucât coeficientul Skewness este cuprins între -1 și +1, dar cu o ușoară asimetrie negativă, $Sk = -0.04$. Acest aspect poate fi ușor observat pe baza histogramei (Graficul nr. 8). Ca atare, putem aprecia că, per ansamblu, în perioada noastră de referință, țările membre UE au o situație favorabilă în ceea ce privește indicatorul Independența justiției.
- Totuși, amplitudinea absolută, care ne arată plaja de variație a valorilor, (Range = 4.41) este destul de mare, ceea ce înseamnă că există diferențe semnificative între țările care înregistrează cele mai mari scoruri și cele care au cele mai mici scoruri ale acestui indicator.
- Mai putem extrage concluzia unei distribuții aplatizate, platikurtice, deoarece coeficientul Kurtosis < 0 , $K = -1.34$.
- Pentru a vedea dacă distribuția valorilor indicatorului **Independența justiției** este una omogenă, vom calcula, pe baza abatere standard (Std. Deviation), coeficientul de variabilitate C_v , după formula (Vasile, 2016, pp. 127):

$$C_v = s/m * 100, \text{ unde:}$$

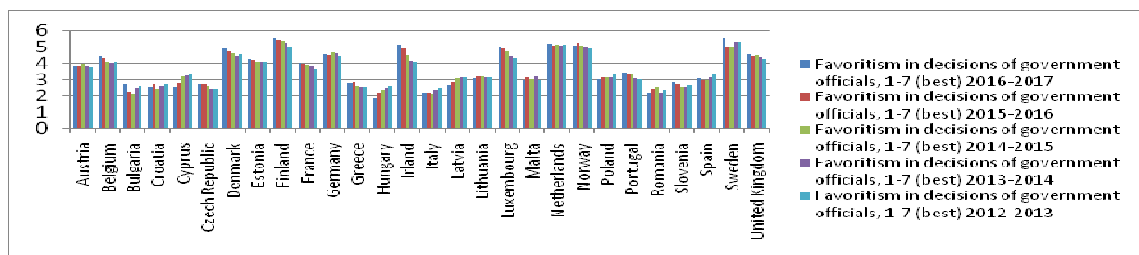
s = abaterea standard (Std. Deviation)

m = media (Mean)

Am obținut următoarea valoare: $C_v = 1.21/4.80 * 100$, deci $C_v = 25,20$. Observăm că acest coeficient este $> 15\%$ ceea ce înseamnă că distribuția este una eterogenă și media nu mai este reprezentativă pentru distribuție, deci folosim mediana pentru analiză. Mediana este 4.72. Putem observa că valoarea sub care se plasează 50% dintre valorile distribuției este 4.72, o situație deci, favorabilă, având în vedere faptul că valoarea maxim posibilă a acestui indicator este 7.

3.5. Următorul indicator supus analizei noastre este Favoritismul în deciziile oficialilor guvernamentali. Scorurile obținute de țările europene, pe scala valorică de la 1 la 7, unde 7 reprezintă scorul cel mai bun, sunt ilustrate în graficul următor (Graficul nr. 9):

Graficul nr. 9 Favoritismul în deciziile oficialilor guvernamentali, la nivelul țărilor membre UE, în perioada 2012 - 2017

Sursa: date prelucrate de autori, pe baza ultimelor 5 rapoarte ale World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report: 2012 – 2013, 2013 – 2014, 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017*.

Observăm că cele mai bune scoruri ale acestui indicator sunt înregistrate în țări cum ar fi: Finlanda, Suedia, Olanda, Norvegia, Irlanda, Luxemburg.

Evoluția pe parcursul perioadei analizate a fost contradictorie, în sensul că sunt țări care au înregistrat o îmbunătățire a acestui indicator, cum ar fi: Republica Cehă, Slovenia, Portugalia, Grecia, Franța, Estonia, Anglia, dar și numeroase țări în care s-a deteriorat acest aspect: Ungaria, Italia, Croația, Cipru, Letonia

În România, situația este destul de nefavorabilă, fiind pe locul 3 după Ungaria și Italia, în privința favoritismului în adoptarea deciziilor de către oficialii guvernamentali.

Pentru o ilustrare obiectivă, cât mai corectă, a analizei noastre, am calculat, în ceea ce urmează, cu ajutorul softului informatic SPSS 23, statisticile descriptive ale indicatorului *Favoritismul în deciziile oficialilor guvernamentali* (Tabelul nr. 5).

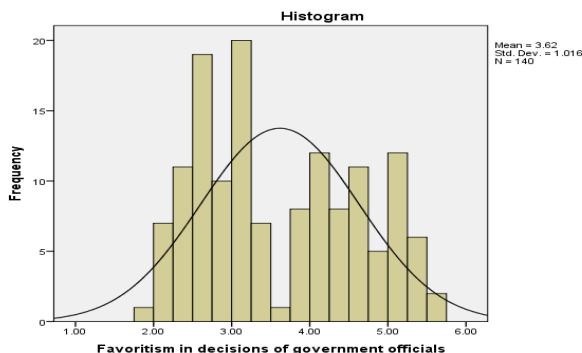
Tabel nr. 5 Statistici descriptive ale indicatorului Favoritism în deciziile oficialilor guvernamentali

Statistics		
Favoritism in decisions of government officials		
N	Valid	140
	Missi	0
Mean	ng	3.61
Std. Error of Mean		.67
Median		.83
Mode		3.28
		.50
		2.56 ^a
Std. Deviation		1.01
Variance		.557
Skewness		1.03
Std. Error of Skewness		.279
Kurtosis		.205
		-
		1.258
Std. Error of Kurtosis		.407
Range		3.73
Minimum		1.87
Maximum		5.60
Percentiles	25	2.69
	50	3.28
	75	4.50
		5.00

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Sursa: date prelucrate de autori

Graficul nr. 10 Reprezentare grafică tip histogramă a indicatorului Favoritism în deciziile oficialilor guvernamentali

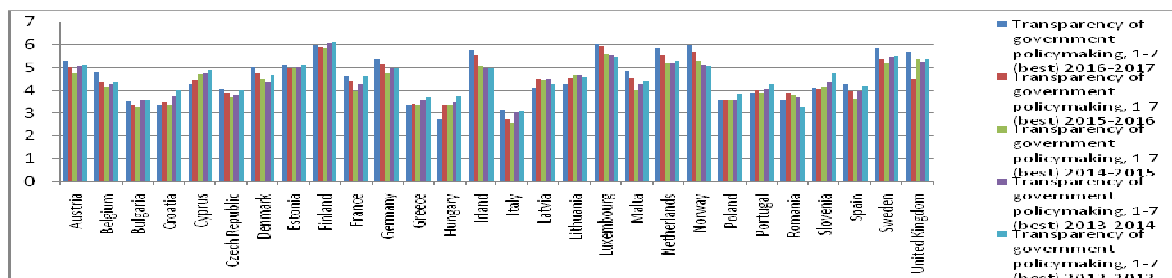
Sursa: date prelucrate de autori

Pe baza rezultatelor obținute putem extrage următoarele concluzii:

- Distribuția valorilor indicatorului **Favoritismul în deciziile oficialilor guvernamentali** este una relativ simetrică, având un coeficient de asimetrie $Sk=0.28$, deci inclus în intervalul $[-1, +1]$. Totuși, distribuția are o ușoară asimetrie pozitivă pe care o putem observa și pe baza histogramei (graficul nr. 10), ceea ce exprimă faptul că amplasarea valorilor se face preponderent spre stânga, deci spre zona valorilor mici. Ca atare, putem concluziona că cele mai multe dintre scorurile obținute de țările europene la indicatorul **Favoritismul în deciziile oficialilor guvernamentali**, se situează în zona valorilor mici. Să nu uităm că zona valorilor mici reprezintă situația nefavorabilă a scalei pe care o utilizăm în analiza noastră. Ca atare, putem extrage concluzia că **Favoritismul în deciziile oficialilor guvernamentali** este o practică destul de utilizată, la nivelul țărilor membre UE.
- Mai rezultă că valoarea sub care se plasează 75% dintre valorile distribuției este de doar 4.5 din maximul de 7 posibil. Acest aspect, exprimă, de asemenea, faptul că ar trebui să existe o preocupare mai mare în direcția reducerii și eliminării favoritismului în deciziile oficialilor guvernamentali.
- Media obținută este de 3.62. În continuare vom calcula coeficientul de variabilitate pentru a vedea dacă putem folosi media ca indicator reprezentativ al distribuției noastre sau vom folosi mediana, pentru analiză.
- $C_v = s/m * 100$, deci, $C_v = 1.02/3.62 * 100$, $C_v = 28,18$. Coeficientul de variabilitate fiind mai mare de 15%, exprimă faptul că distribuția scorurilor obținute de țările europene în privința **Favoritismului în deciziile oficialilor guvernamentali** este una eterogenă, deci mediana și nu media este indicatorul reprezentativ pentru analiză.
- Mediana distribuției noastre este 3.29. Acest scor exprimă și el faptul că marea majoritate a țărilor europene trebuie să intensifice demersurile în privința reducerii favoritismului în adoptarea deciziilor de către oficialii guvernamentali.

3.6. Un alt indicator important pe care îl vom reține ca parte integrantă a modelului buneii guvernante din perspectiva securității naționale este **Transparența elaborării politicilor guvernamentale**. Scorurile țărilor membre UE, în privința acestui indicator, sunt prezentate în graficul următor (Graficul nr. 11):

Graficul nr. 11 Transparența elaborării politicilor guvernamentale, la nivelul țărilor membre UE, în perioada 2012 - 2017

Sursa: date prelucrate de autori, pe baza ultimelor 5 rapoarte ale World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report: 2012 – 2013, 2013 – 2014, 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017*.

Analizând **Transparența elaborării politicilor guvernamentale**, așa cum ne-am obișnuit deja, cea mai favorabilă situație se înregistrează în: Luxemburg, Norvegia, Finlanda, Olanda, Suedia, Irlanda, Marea Britanie.

Cele mai mici scoruri, deci cea mai nefavorabilă situație se înregistrează în: Ungaria, Bulgaria și România.

O analiză aprofundată necesită realizarea statisticilor descriptive. Prin urmare, prezentăm, în continuare, datele obținute prin prelucrarea în SPSS.

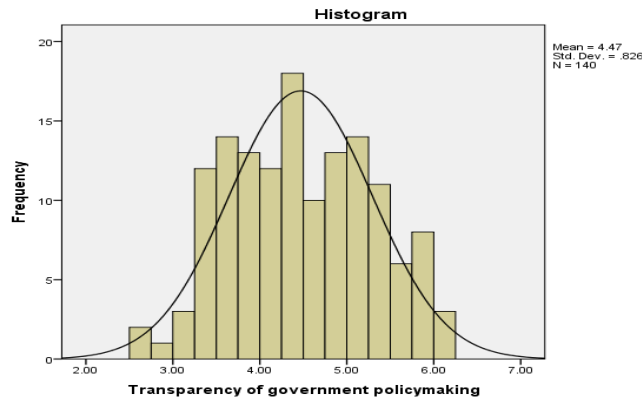
Tabel nr. 6 Statistici descriptive ale indicatorului Transparența elaborării politicilor guvernamentale

Statistics		
Transparency of government policymaking		
N	Valid	140
	Missi	0
Mean	ng	4.47
Std. Error of Mean		.069
Median		4.44
Mode		3.38 ^a
Std. Deviation		.826
Variance		.683
Skewness		.030
Std. Error of Skewness		.205
Kurtosis		-.769
Std. Error of Kurtosis		.407
Range		3.59
Minimum		2.54
Maximum		6.13
Percentiles	25	3.81
	50	4.44
	75	5.10
		00
		00

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Sursa: date prelucrate de autori

Graficul nr. 12 Reprezentare grafică tip histogramă a indicatorului Transparența elaborării politicilor guvernamentale

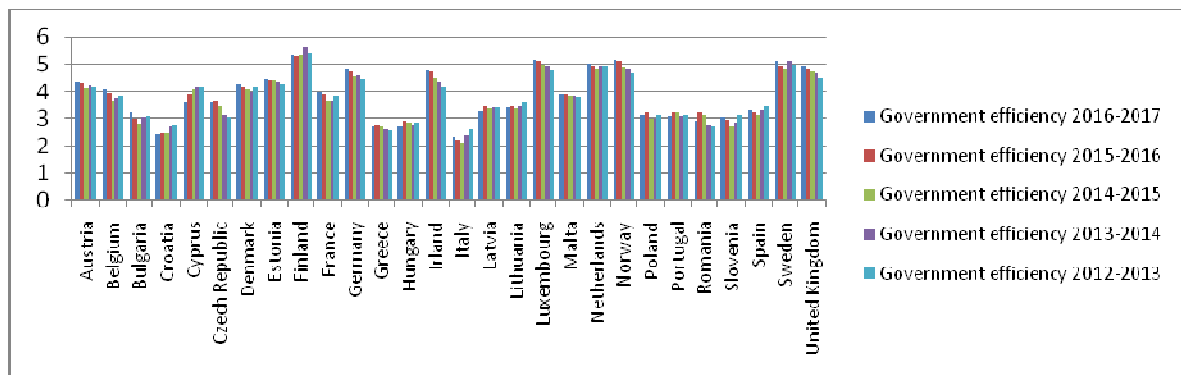
Sursa: date prelucrate de autori

Interpretarea rezultatelor obținute ne permite derivarea următoarelor concluzii:

- Distribuția valorilor indicatorului **Transparența elaborării politicilor guvernamentale** este una simetrică, aspect care rezultă din valoarea coeficientului de asimetrie Skewness $Sk=0.03$, care este foarte aproape de zero, știind că pentru $Sk=0$ avem o distribuție perfect simetrică (Tabelul nr. 6). Distribuția simetrică a valorilor acestui indicator este lesne observabilă pe baza histogramei (Graficul nr. 12). Ca atare, putem extrage concluzia că cele mai multe scoruri ale acestui indicator se află în aria de mijloc a clopotului lui Gauss, ceea ce, în termeni comuni înseamnă o situație de mijloc, un nivel mediu în care se află țările membre UE în ceea ce privește **Transparența elaborării politicilor guvernamentale**.
- Fiind vorba de o distribuție simetrică, putem utiliza media ca indicator elocvent pentru analiză. A rezultat o medie de 4.47 a scorurilor indicatorului. Comparând, de exemplu, media României de 3.64, cu media tuturor țărilor membre UE, putem extrage concluzia că trebuie făcute eforturi mult mai mari în vederea îmbunătățirii transparenței politicilor guvernamentale.
- Amplitudinea de 3.59, amplitudine care ne arată plaja de variație a valorilor, evidențiază faptul că încă există un ecart semnificativ între țările UE, în ceea ce privește **Transparența elaborării politicilor guvernamentale**.

3.7 Modul în care este percepută **Eficiența guvernării** în țările membre ale UE, este prezentat, conform scorurilor obținute, în continuare (Graficul nr. 13).

Graficul nr. 13 *Eficiența guvernării, la nivelul țărilor membre UE, în perioada 2012 – 2017*

Sursa: date prelucrate de autori, pe baza ultimelor 5 rapoarte ale World Economic Forum, The Global Competitiveness Report: 2012 – 2013, 2013 – 2014, 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017.

Eficiența guvernării situează România peste scorurile mai multor țări, dintre care amintim: Italia, Croația, Grecia, Ungaria. De asemenea, pentru România este de apreciat tendința de ușoară îmbunătățire a acestui indicator, din 2012 până în anul 2016.

Din nou, țările nordice evidențiază cea mai bună evoluție a indicatorului **Eficiența guvernării**.

Aprofundăm analiza pe baza statisticilor descriptive obținute din SPSS.

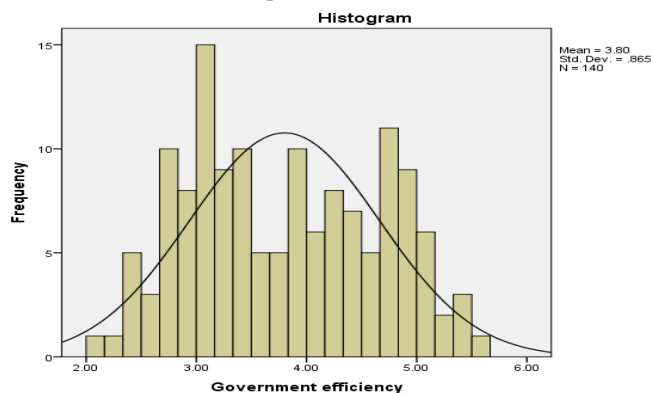
Tabel nr. 7 Statistici descriptive ale indicatorului eficiența guvernării

Statistics		
Government efficiency		
N	Valid	140
	Missing	0
Mean		3.8004
Std. Error of Mean		.07308
Median		3.7700
Mode		3.11 ^a
Std. Deviation		.86473
Variance		.748
Skewness		.137
Std. Error of Skewness		.205
Kurtosis		-
Std. Error of Kurtosis		1.109
Range		.407
Minimum		3.49
Maximum		2.12
Percentiles	25	5.61
	50	3.07
	75	2.25
		3.77
		00
		4.54
		00

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Sursa: date prelucrate de autori

Graficul nr. 14 Reprezentare grafică tip histogramă a indicatorului Eficiența guvernării

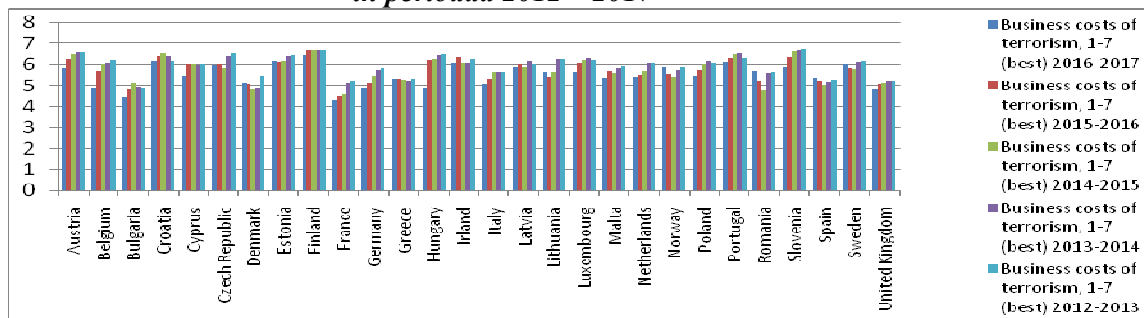

Sursa: date prelucrate de autori

- Un rezultat îngrijorător, obținut pe baza statisticii descriptive, este acela că valoarea sub care se plasează 75% dintre valorile distribuției este de doar 4.54 din maximul de 7 posibil. Acest rezultat conduce la concluzia că, per ansamblu, țările trebuie să intensifice eforturile în ceea ce privește **Eficiența guvernării**.
- Valoarea maximă obținută la acest indicator a fost de doar 5.61.
- Pe baza coeficientului Skewness, care are o valoare pozitivă și încadrată în intervalul $[-1, +1]$, ($Sk=0.14$), putem extrage concluzia că distribuția scorurilor indicatorului **Eficiența guvernării** este una aproximativ simetrică, ușor amplasată spre stânga, deci spre zona valorilor mici. Ceea ce înseamnă că, la nivelul UE, predomină ponderea țărilor care au înregistrat scoruri sub medie ale acestui indicator.
- Coeficientul de variabilitate, calculat ca raport între abaterea standard și medie, are valoarea $C_v = 0.86/3.80 * 100$, $C_v = 22.63 \%$. Știind că, atunci când $C_v > 15\%$ distribuția este una eterogenă și mediana, nu media, este indicatorul reprezentativ, vom utiliza valoarea de 3.77 ca referință pentru analiză. România, cu o valoare de 2.96, deși este ușor sub medie, înregistrează o situație mai bună în ceea ce privește **Eficiența guvernării**, comparativ cu alți indicatori.

3.8 Având în vedere sfera de extindere și aplicabilitate a modelului pe care îl vom construi pe baza indicatorilor prezentați, și anume buna guvernare din perspectiva securității naționale, era firesc să integrăm și indicatorul **Costurile economice ale terorismului**. Datele culese la nivelul țărilor membre UE, pe o scală valorică de la 1 la 7, unde 7 reprezintă cea mai bună situație, cea dezirabilă, în timp ce 1 reprezintă cea mai slabă notă, deci situația indezirabilă, sunt evidențiate în graficul următor (Graficul nr. 15).

Graficul nr. 15 Costurile economice ale terorismului, la nivelul țărilor membre UE, în perioada 2012 – 2017

Sursa: date prelucrate de autori, pe baza ultimelor 5 rapoarte ale World Economic Forum, *The Global Competitiveness Report: 2012 – 2013, 2013 – 2014, 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017*.

O situație deosebită este evidențiată de indicatorul **Costurile economice ale terorismului**, în sensul că cea mai nefavorabilă situație se înregistrează în țările: Franța, Germania, Grecia și Spania.

Așa cum se observă, acest indicator modifică ierarhia cu care ne-am obișnuit deja, în sensul că o situație favorabilă se înregistrează la multe țări care nu aveau scoruri mari la indicatorii pe care i-am analizat anterior. Astfel: Croația, Cehia, Ungaria, Estonia, Lituania, Portugalia și Slovenia se situează printre țările cu cea mai favorabilă situație.

În România, cel mai scăzut scor s-a înregistrat în perioada 2014 – 2015, respectiv 4.77 din maximul posibil, de 7. La nivelul ultimei perioade supuse analizei, respectiv 2016 – 2017, România a înregistrat cea mai bună situație, având cel mai bun scor, de 5.67.

Prelucrările statistice conduc către rezultatele prezentate în cele ce urmează (Tabel nr. 8).

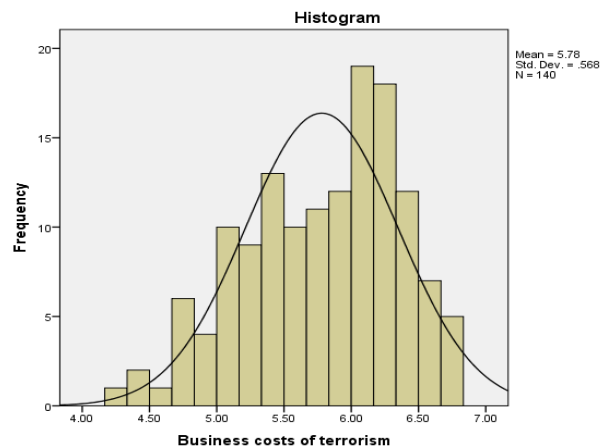
Tabel nr. 8 Statistici descriptive ale indicatorului Costurile economice ale terorismului

Statistics Business costs of terrorism		
N	Valid	140
	Missing	0
Mean		5.78
Std. Error of Mean		.048
Median		5.85
Mode		5.09 ^a
Std. Deviation		.568
Variance		.323
Skewness		.422
Std. Error of Skewness		.205
Kurtosis		-.613
Std. Error of Kurtosis		.407
Range		2.45
Minimum		4.28
Maximum		6.73
CPercen	25	5.35
tiles		00
	50	5.85
		50
	75	6.21
		75

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Sursa: date prelucrate de autori

Graficul nr. 16 Reprezentare grafică tip histogramă a indicatorului Costurile economice ale terorismului

Sursa: date prelucrate de autori

Interpretarea rezultatelor indicatorului **Costurile economice ale terorismului** ne permite derivarea următoarelor concluzii:

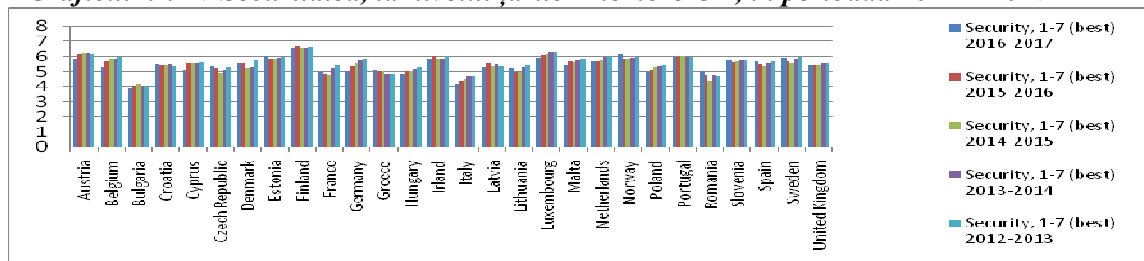
- Așa cum putem observa pe baza histogramei, cele mai multe țări ale UE, au obținut scoruri mari ale acestui indicator. Observăm o distribuție ușor asimetrică, spre dreapta, deci spre zona valorilor mari. Acest lucru înseamnă că cele mai multe țări ale UE au

înțeles necesitatea combaterii acestui flagel și depun eforturi serioase în privința eradicării terorismului.

- Un alt aspect favorabil este acela că, valoarea sub care se plasează 75% dintre valorile distribuției, așa cum rezultă din tabelul nr. 8, este de 6.22, din maximul de 7. Acest aspect pozitiv, demonstrează și el faptul că cele mai multe dintre țările UE au înțeles costurile economice ale terorismului și acționează în sensul combaterii terorismului.
- Un alt lucru pozitiv îl putem deduce pe baza rezultatului amplitudinii distribuției (Range = 2.45). Asta înseamnă că nu există diferențe foarte mari între țări, în ceea ce privește combaterea terorismului și că toate țările UE fac eforturi serioase în acest sens.
- Este de menționat faptul că o amplitudine atât de mică între scorurile țărilor UE nu am întâlnit-o la nici unul dintre indicatorii anterior analizați. Putem deduce, de aici, solidaritatea și eforturile conjugate ale tuturor țărilor Uniunii Europene, în vederea combaterii terorismului. Așa cum putem observa este printre singurii indicatori care a reușit o armonizare atât de bună a țărilor UE.
- Media distribuției are și ea o valoare semnificativ înaltă (Mean = 5.78) și mediana, de asemenea (Median = 5.86) și acestea constituindu-se în puncte forte ale analizei.

3.9 Ultimul indicator pe care îl supunem analizei, ca parte integrantă a temei supuse cercetării noastre și anume: buna guvernare din perspectiva securității naționale, este **Securitatea (Security)**. Datele culese din ultimele 5 rapoarte World Economic Forum - The Global Competitiveness Reports, pentru țările membre UE, sunt prezentate în graficul următor (Grafic nr. 17).

Graficul nr. 17 Securitatea, la nivelul țărilor membre UE, în perioada 2012 – 2017

Sursa: date prelucrate de autori, pe baza ultimelor 5 rapoarte ale World Economic Forum, The Global Competitiveness Report: 2012 – 2013, 2013 – 2014, 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017.

În ceea ce privește percepția acestui indicator la nivelul țărilor Uniunii Europene observăm că: Finlanda, Luxemburg, Austria și Norvegia au cea mai bună situație în ceea ce privește securitatea. Scoruri care evidențiază, de asemenea, o situație favorabilă se înregistrează și în: Irlanda, Belgia, dar și Portugalia.

Aprofundarea analizei noastre continuă cu rezultatele generate din SPSS.

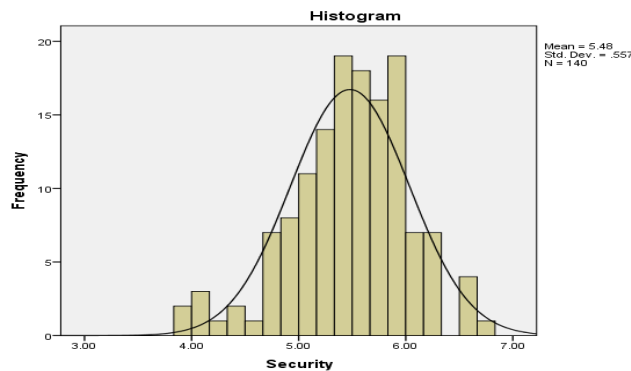
Tabel nr. 9 Statistici descriptive ale indicatorului Securitate

Statistics		
Security		
N	Valid	140
	Missi	0
Mean	ng	5.47
Std. Error of Mean		.047
Median		5.52
Mode		5.28

Std. Deviation		.556
		.58
Variance		.310
Skewness		-
		.541
Std. Error of Skewness		.205
Kurtosis		.445
Std. Error of Kurtosis		.407
Range		2.75
Minimum		3.92
Maximum		6.67
Percenti	25	5.16
les		00
	50	5.52
		50
	75	5.88
		75

Sursa: date prelucrate de autori

Graficul nr. 18 Reprezentare grafică tip histogramă a indicatorului Securitate

Sursa: date prelucrate de autori

Putem extrage următoarele concluzii în ceea ce privește indicatorul *Securitate*, la nivelul țărilor UE, în perioada supusă analizei noastre, respectiv: 2012 – 2017.

- Ca și în cazul indicatorului analizat anterior, respectiv *Costurile economice ale terorismului* și în cazul indicatorului *Securitate* observăm o situație favorabilă. Astfel, pe baza histogramei putem observa că cele mai multe dintre țările UE înregistrează valori mari ale indicatorului *Securitate* (Grafic nr. 18). Doar 25% dintre valorile distribuției au scoruri sub 5.16, situație deosebit de favorabilă.
- Observăm, de asemenea, o medie foarte bună de 5.48 și o mediană de 5.53, ceea ce înseamnă că la nivelul întregii Uniuni Europene, țările fac eforturi consistente în ceea ce privește securitatea (Tabel nr. 9).
- Un alt aspect deosebit de favorabil este armonizarea tuturor țărilor UE în direcția asigurării securității. Acest aspect poate fi dedus pe baza amplitudinii distribuției, care ne arată plaja de variație a valorilor, destul de mică comparativ cu alți indicatori dar și pe baza deviației standard de doar 0.56.
- România, cu o medie de 4.73 a indicatorului *Securitate*, are o poziție mult mai bună comparativ cu alți indicatori. Este de apreciat și progresul înregistrat în perioada 2012 - 2017. Astfel, cu excepția perioadei 2014 – 2015 când s-a înregistrat o ușoară scădere, evoluția acestui indicator a fost una crescătoare.

Toate aceste rezultate conduc către următoarele concluzii finale ale cercetării noastre. Aceste concluzii le ilustrăm atât la nivelul Uniunii Europene cât și la nivelul României.

- Așa cum am putut observa, multe dintre țările europene se confruntă cu probleme în privința încrederii în politicieni. Pe baza histogramei am văzut că cele mai multe scoruri ale indicatorului **Încrederea publică în politicieni** se situează în jurul valorilor mici, aspect nefavorabil, ceea ce denotă o încredere relativ slabă a populației în clasa politică, la nivelul țărilor UE.
- **România** înregistrează o medie de 1.98 a **Încrederii în politicieni** din maximul de 7 puncte posibile, aspect care demonstrează necesitatea intervenției urgente în această direcție.
- Cu privire la indicatorul **Mită și plăți ilicite**, putem observa că țările care stau cel mai bine în acest sens și care au obținut cele mai mari scoruri în privința modului în care știu să gestioneze și să combată aceste practici, sunt: Finlanda, Danemarca, Irlanda, Luxemburg, Olanda, Suedia, țări care sunt printre cele mai dezvoltate din punct de vedere economic, la nivelul UE, dar și care dispun de sisteme democratice de guvernare, bine puse la punct.
- România cu o medie a scorurilor de 3.72 se află foarte aproape de valoarea minimă, de 3.35, a indicatorului **Mită și plăți ilicite**, ceea ce înseamnă că trebuie făcute în continuare eforturi mari în vederea combaterii corupției.
- Referitor la indicatorul **etică și corupție**, am demonstrat că cele mai multe frecvențe tind către valorile 3 și 6. Acest aspect polarizează practic țările în privința indicatorului **etică și corupție**, evidențiind faptul că încă există diferențe suficient de mari, în sensul că sunt țări care depun eforturi pentru a minimiza fenomenul corupției și a adopta comportamente etice, dar sunt și țări care au probleme serioase în acest sens.
- România, cu o medie a indicatorului **etică și corupție** de 2.82, se situează cu mult sub media țărilor UE.
- O privire de ansamblu, la nivelul tuturor țărilor UE evidențiază, de asemenea, supremația țărilor nordice în ceea ce privește **Independența justiției**, țări care sunt și cele mai dezvoltate din punct de vedere economic, respectiv: Finlanda, Norvegia, Olanda, Suedia, Danemarca, Irlanda. Am mai demonstrat că, per ansamblu, în perioada noastră de referință, țările membre UE au o situație favorabilă în ceea ce privește indicatorul **Independența justiției**. Totuși, amplitudinea absolută, care ne arată plaja de variație a valorilor, a fost destul de mare, ceea ce înseamnă că există diferențe semnificative între țările care înregistrează cele mai mari scoruri și cele care au cele mai mici scoruri ale acestui indicator.
- Referitor la indicatorul **Independența justiției**, România deși la nivelul perioadei 2012 – 2013 înregistra printre cele mai mici valori la nivelul țărilor membre UE, se observă o evoluție favorabilă, o tendință de creștere și îmbunătățire, reușind ca, în perioada 2016 – 2017 să depășească țări cum ar fi: Bulgaria, Croația, Ungaria, Slovenia, Polonia.
- Mediana distribuției valorilor indicatorului **Favoritismul în deciziile oficialilor guvernamentali** este 3.29. Acest scor exprimă și el faptul că marea majoritate a țărilor europene trebuie să intensifice demersurile în privința reducerii favoritismului în adoptarea deciziilor de către oficialii guvernamentali, deși distribuția este una eterogenă, existând diferențe semnificative în special între țările nordice și celelalte țări ale UE.

- În România, situația este destul de nefavorabilă, fiind pe locul 3 după Ungaria și Italia, în privința **favoritismului în adoptarea deciziilor de către oficialii guvernamentali**.
- În ceea ce privește indicatorul **Transparența elaborării politicilor guvernamentale**, am demonstrat că cele mai multe scoruri ale acestui indicator se află în aria de mijloc a clopotului lui Gauss, ceea ce, în termeni comuni înseamnă o situație de mijloc, un nivel mediu în care se află țările membre UE în ceea ce privește **Transparența elaborării politicilor guvernamentale**.
- Cele mai mici scoruri ale indicatorului **Transparența elaborării politicilor guvernamentale**, deci cea mai nefavorabilă situație se înregistrează în: Ungaria, Bulgaria și România.
- Cu privire la indicatorul **Eficiența guvernării**, am demonstrat că distribuția scorurilor este una aproximativ simetrică, ușor amplasată spre stânga, deci spre zona valorilor mici. Ceea ce înseamnă că, la nivelul UE, predomină ponderea țărilor care au înregistrat scoruri sub medie ale acestui indicator.
- **Eficiența guvernării** situează România peste scorurile mai multor țări, dintre care amintim: Italia, Croația, Grecia, Ungaria.
- Referitor la indicatorul **Costurile economice ale terorismului**, observăm o distribuție ușor asimetrică, spre dreapta, deci spre zona valorilor mari. Acest lucru înseamnă că cele mai multe țări ale UE au înțeles necesitatea combaterii acestui flagel și depun eforturi serioase în privința eradicării terorismului. Un alt aspect favorabil este acela că, valoarea sub care se plasează 75% dintre valorile distribuției, așa cum rezultă din tabelul nr. 8, este de 6.22, din maximul de 7. Este de menționat faptul că o amplitudine atât de mică între scorurile țărilor UE nu am întâlnit-o la nici unul dintre indicatorii anterior analizați. Putem deduce, de aici, solidaritatea și eforturile conjugate ale tuturor țărilor Uniunii Europene, în vederea combaterii terorismului. Așa cum putem observa, **Costurile economice ale terorismului** este printre singurii indicatori care a reușit o armonizare atât de bună a țărilor UE.
- În România, cel mai scăzut scor al indicatorului **Costurile economice ale terorismului** s-a înregistrat în perioada 2014 – 2015, respectiv 4.77 din maximul posibil, de 7. La nivelul ultimei perioade supuse analizei, respectiv 2016 – 2017, România a înregistrat cea mai bună situație, având cel mai bun scor, de 5.67.
- Ca și în cazul indicatorului analizat anterior, respectiv **Costurile economice ale terorismului** și în cazul indicatorului **Securitate** observăm o situație favorabilă. Doar 25% dintre valorile distribuției au scoruri sub 5.16, situație deosebit de favorabilă. Un alt aspect pozitiv este armonizarea tuturor țărilor UE în direcția asigurării securității. Rezultatele obținute exprimă faptul că la nivelul întregii Uniuni Europene, țările fac eforturi consistente în ceea ce privește securitatea.
- România, cu o medie de 4.73 a indicatorului **Securitate**, are o poziție mult mai bună comparativ cu alți indicatori.

Direcțiile viitoare de cercetare constau în elaborarea unui model al bunei guvernante din perspectiva securității naționale, model fundamentat pe baza indicatorilor prezentați în cadrul acestei cercetări.

De asemenea, vizăm și realizarea altor corelații și inferențe pe baza noului model creat și a diferitelor dimensiuni ale vieții socio – economice.

Tot în cercetări viitoare ne propunem să particularizăm și să adaptăm modelul bunei guvernante din perspectiva securității naționale, la realitățile concrete ale României.

BIBLIOGRAFIE:

1. Chhotray, V. and Stoker, G., 2009. *Governance Theory and Practice: a cross disciplinary approach*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
2. IMF, 2005. *The IMF's approach to promoting good governance and combating corruption—A Guide*. Washington DC: IMF.
3. Kaufmann, D., Kraay, A. and Mastruzzi, M., 2011. The Worldwide Governance Indicators: Methodology and Analytical Issues. 3 *Hague Journal on the Rule of Law*, p. 220.
4. Kaufman, D., Kraay, A. and Zoido-Lobaton, P., 1999. *Governance Matters*. World Bank Policy Research Working Paper No. 2196.39.
5. Koivisto, I., 2014. Varieties of Good Governance: A Suggestion of Discursive Plurality. *Int J Semiot Law*, [e-journal] 27, pp. 587–611. DOI 10.1007/s11196-013-9329-6.
6. OECD, 2013. *Public Governance*. Available at: <http://www.oecd.org/governance/> [Accessed 10 September 2017].
7. Osborn, E., 2006. Corruption and Technological Progress: A Takeoff Theory of Good Governance. *Atlantic Economic Journal*, [e-journal] 34, pp. 289-302. DOI: 10.1007/s11293-006-9017-y.
8. Trapnell, S., 2011. Actionable Governance Indicators: Turning Measurement into Reform. *Hague Journal on the Rule of Law*, [e-journal] 3, pp. 317–348. DOI:10.1017/S1876404511200095.
9. United Nations Development Programme, 1997. *Governance for sustainable human development*. A UNDP policy document. January 1997.
10. Vasile, A. S., 2016. *Statistică psihologică și prelucrarea informatizată a datelor*. București: Pro Universitaria Press.
11. World Bank., 1989. *Sub-Saharan Africa: From crises to sustainable development*. Washington, D.C.
12. World Bank., 1992. *Governance and development I*. Washington D.C. 1992.
13. World Bank., 1997. *Governance and Development*. Washington DC: World Bank; World Bank. 1997. World Development Report 1997: The State in a Changing World.
14. World Bank, 2007. *Strengthening World Bank Group Engagement on Governance and Anticorruption*.
15. World Economic Forum, 2016. *The Global Competitiveness Report 2016 – 2017*. [pdf]. Available at: http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf. [Accessed 7 August 2017].
16. World Economic Forum, 2015. *The Global Competitiveness Report 2015 – 2016*. [pdf]. Available at: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/>. [Accessed 12 Octobre 2017].
17. World Economic Forum, 2014. *The Global Competitiveness Report 2014 – 2015*. [pdf]. Available at: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf. [Accessed 10 April 2017].
18. World Economic Forum, 2013. *The Global Competitiveness Report 2013 – 2014*. [pdf]. Available at: <http://reports.weforum.org/the-global-competitiveness-report-2013-2014/>. [Accessed 6 May 2017].
19. World Economic Forum, 2012. *The Global Competitiveness Report 2012 – 2013*. [pdf]. Available at: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2012-2013/>. [Accessed 21 April 2017].